

nemocný pociťuje dušnost vleže, musí se posazovat a často si všimne, že se mu lépe spí s více polštáři pod hlavou. Dalším příznakem je zvýšená únavnost, pacient musí častěji odpočívat. Při zadržování vody v těle pacient pozoruje otoky kolem kotníků, které mohou postupovat výše.

Je možné příznaky srdečního selhání zaměnit s jiným onemocněním?

Příznaky srdečního selhání je možné zaměnit s řadou jiných onemocnění. Především plicní mají některé příznaky, které jsou velmi podobné, například dušnost. Samozřejmě pokud není onemocnění včas diagnostikováno, oddálí se zahájení správné a účinné léčby pacienta a jeho problémy se mohou dále komplikovat. Proto má včasná diagnostika srdečního selhání, odhalení jeho příčiny a léčba zcela zásadní význam!

Zásadní význam vyšetření NT-proBNP

- "Pod zkratkou NT-proBNP se ukrývá důležitý natriuretický peptid, jehož hodnoty lze snadno stanovit v laboratoři ze vzorku krve.
- Hladiny NT-proBNP v těle stoupají, pokud má pacient srdeční selhání. Čím závažnější je poškození srdce, tím vyšší jsou hodnoty NT-proBNP.
- Nejčastější příčinou vzniku srdečního selhání (80 %) jsou ischemická choroba srdeční, stavy po akutním infarktu myokardu a vysoký krevní tlak. Další příčinou jsou tzv. kardiomyopatie (10 %) a chlopenní vady (5 %). Každý rok je v ČR diagnostikováno přibližně 40 000 nových případů srdečního selhání.
- I v raném stadiu nemoci, kdy příznaky ještě nejsou zjevné, lze zachytit zvýšené hodnoty NT-proBNP. Lékaři proto používají vyšetření hladin NT-proBNP jako významný diagnostický marker, který dokáže včas odhalit poškození srdeční svaloviny a přítomnost srdečního selhání."

Jak může lékař srdečné selhání diagnostikovat? Liší se možnosti diagnostiky v ordinacích praktických lékařů a v nemocnicích?

Lékař zpravidla provede fyzikální vyšetření, které ho nasměruje určitým směrem. V diagnostickém algoritmu je namíste elektrokardiogram, vyšetření krve (stanovení natriuretických peptidů), echokardiografie, rentgenové metody a řada dalších vyšetření. Dostupnost těchto vyšetření je odlišná v závislosti na tom, zda je nemocný vyšetřován v ordinaci praktického lékaře nebo specialisty kardiologa.

Uvedl jste vyšetření krve a stanovení natriuretických peptidů. Můžete nám toto vyšetření přiblížit?

Především bych chtěl přiblížit laické veřejnosti, co natriuretické peptidy jsou. Jsou to látky, které ve zvýšené míře vytváří

svalovina komor a síní, tedy tkáň lidského srdce, jako odpověď na své přetížení. Jejich hlavním představitelem je mozkový natriuretický peptid (BNP) a jeho NT-fragment (NT-proBNP). Oba se dají velmi dobře stanovit. Natriuretické peptidy mají příznivé účinky, jsou určitým kompenzačním mechanismem, kterým se srdce brání selhání. Bylo vyzorováno, že čím vážnější je srdeční selhání, tím více tělo vytváří tyto látky. Existuje zde do určité míry přímá úměra. Právě těchto skutečností se využívá v diagnostice srdečního selhání.

O srdečním selhání se stále častěji mluví jako o epidemii třetího tisíciletí. Zvyšuje se i výskyt jiných onemocnění, která jsou riziková vzhledem ke vzniku srdečního selhání. V neposlední řadě je to také životní styl a

*nedostatečná fyzická aktivita, které vedou k snížené výkonnosti
kardiovaskulárního systému. Naštěstí žijeme v době boomu
zdravotnických informací, které nám umožňují, abychom nebagatelizovali
závažnost zdravotních potíží a vypravili se k lékaři včas. Česká
kardiologie má ve světě velmi dobrý zvuk, což je obrovský benefit
současné doby. Záleží tedy na nás všech, zda tento benefit využijeme.*

Tento článek vznikl za podpory společnosti Roche s.r.o. a Ústavu Zdravotní gramotnost národa.

Další informace: www.laboratornitesty.cz

autor: Mgr. Lenka Sládková, Zdravotní gramotnost národa, z. ú.

|

r klama